

Hart voor de stad (3): Samaria

Stadsvernieuwing gaat over het aanpakken van oude en verkrotte wijken. Het levert nieuwe en moderne bebouwing op waar het leefmilieu weer beter is. Op een dieper niveau vindt er stadsvernieuwing plaats als de echte samenlevingsproblemen worden aangepakt: onveiligheid, criminaliteit, zinloos geweld, eenzaamheid, discriminatie, moord en doodslag. Wat kan de betekenis van de gemeente van Jezus Christus zijn voor deze stadsvernieuwing?

Christenvervolgning

In het boek Handelingen speelt zich in de hoofdstukken 1-7 alles af in Jeruzalem. Na de eerste zeer bloeiende periode van de christelijke kerk, ontstaan er nu grote moeiten. Stefanus is de eerste martelaar: hij wordt gestenigd (7:54-8:1). Dat is het startsein voor een hevige vervolging die leidt tot verspreiding van christenen over Judea en Samaria (8:1). Saulus heeft in deze vervolging een leidende rol (8:3). En wat doen degenen die verdreven waren? Tobben en slachtoffer zijn, druk zijn met hun eigen problemen, bang om te moeten lijden? Nee, ze verkondigen het woord van God (8:4)! Blijkbaar is een stil en rustig leven in de kerk niet altijd positief. Het spreekwoord zegt: 'Het bloed der martelaren is het zaad der kerk'. Waar christenen lijden, blijkt het evangelie een bijzondere kracht te worden waardoor mensen worden aangeraakt. Niet-vervolgde kerk-zijn in een welvarende samenleving is eerder een probleem dan een zegen.

De eerste stad

Het evangelie van Jezus Christus wordt nu ook in andere steden gebracht. Samaria is de eerste niet-joodse stad. Jezus is er zelf ook geweest: Hij voerde in de buurt van deze stad het gesprek met de Samariitanse vrouw (Joh. 4). Deze vrouw staat model voor de problemen van de stad: onverbondenheid, eenzaamheid, honger naar echt leven en naar gekend-zijn. In Samaria komen ook dan al velen tot geloof (Joh. 4:41-42).

'Is het de lauwheid die de kerk vleugellam maakt?'

'Geen duimbreed is er op heel het erf van ons menselijk leven, waarvan de Christus, die áller Souverein is, niet roept: „Mijn!“'

(A. Kuypers)

Christus proclameren

Nu is Filippus er: hij 'proclameert de Christus' (8:5; vergelijk 8:35 waar letterlijk staat: 'hij evangeliseerde de Jezus'). Want Jezus is de inhoud van het woord van God dat verkondigd wordt (8:4). In Hem, de Zoon van God, Verlosser en Heer, komt het hele evangelie samen. Jezus Christus is Gods evangelie in eigen Persoon. Daarmee laat Filippus zien wat ook onze voornaamste taak in de stad is: Christus proclameren. Hem voorstellen als de Weg, de Waarheid en het Leven (Joh. 14:6), Hem aanwijzen als de Heer, de ultieme autoriteit, ook in de stad, omdat Hij alle macht in de hemel en op de aarde heeft (Mat. 28:18).

Geraakt luisteren

De reactie van de inwoners van Samaria is ook voor kerkmensen van vandaag leerzaam: er zijn geen beoordelende toeschouwers, maar alle mensen luisteren 'met grote belangstelling en vol ontzag' (8:6; vergelijk 17:11 voor de houding van de Joden in Berea). Ook worden ze geraakt door de bewijzen van Gods genade in Jezus door wonderen van genezing en bevrijding (8:7).

Grote blijdschap

Lucas vat samen wat er gebeurt in Samaria: 'En er kwam grote blijdschap in die stad' (die vreugde heeft niet alleen betrekking op de wonderen, wat wordt gesuggereerd door de NBV met 'daarover'). Want het evangelie is een blijde boodschap: een boodschap dus die vreugde geeft aan mensen die zich er aan overgeven. Daarmee is vreugde een van de meest typerende kenmerken voor christenen, voor kerken en voor stadsvernieuwing door het evangelie (vergelijk ook: Joh. 15:11). Kennen en ervaren wij die vreugde, zodat we ook niets liever willen dan vanuit deze vreugde in Christus missionaire gemeente zijn?

Avondmaal: feest van vreugde

De viering van het Avondmaal heeft zo ook een diepe missionaire betekenis: aan de tafel van Christus vieren we de vreugde van de verlossing en de nieuwe verbondenheid (G1) die we

willen delen met elkaar (G2) en met de stad (G3). 'Laten we blij zijn en jubelen, laten we hem de eer geven!' (Opb. 19:7)

Leesrooster: De Stad in de Bijbel

Ma. Handelingen 9:32-43: Lydda en Joppe

Di. Handelingen 11:19-30: Antiochië

Wo. Handelingen 14:1-20: Ikonium en Lystra

Do. Handelingen 16:11-40: Filippi

Vr. Handelingen 17:1-15: Tessalonica en Berea

Za. Handelingen 17:16-32: Athene

Bronwater in de kleine groep

a. Het ijs breken

Welk bericht uit de krant (liefst: Haarlems Dagblad) van de afgelopen week sprak je het meest aan?

b. Jezus centraal stellen

Lezen Handelingen 8:4-8. Is wat in Samaria gebeurt ook mogelijk in Haarlem?

c. Elkaar bemoedigen

Praat samen door over de volgende punten:

- Wat zou stadsvernieuwing in de geestelijke betekenis voor Haarlem kunnen inhouden?

- Herken je dat vreugde een van de belangrijkste kenmerken van het christelijke leven is?

- Wat is het verschil tussen het verkondigen van de leer van de kerk en het proclameren van de Christus? Of is daartussen geen verschil?

- Hoe kan Jezus Christus verschil maken voor de stad?

d. Zich naar buiten richten

Wat zou je ervan vinden als in elke Haarlemse stadwijk elke maand een groepje christenen die daar wonen een uur zou samenkomen om te bidden voor de buurt?

'Evangeliseren is Christus proclameren.'

